

Dans i Malmö

En översikt

Inledning

Rapporten Ung Livsstil Malmö visar att tjejer i högstadiet i Malmö vill att fritidsnämnden i tur och ordning ska satsa på gym inomhus, simhallar och lokaler för dans. Tjejer i olika socioekonomiska grupper och med svensk respektive utländsk bakgrund har likartade åsikter om vilka idrottsanläggningar som kommunen ska satsa på. (Ung Livsstil s 21 ff) I föreliggande skrivelse redogörs översiktligt för dansens tillgänglighet i Malmö idag, samt för fritidsförvaltningens pågående arbete för ökad tillgänglighet.

Dans

Dans är ett brett begrepp som omfattar olika typer av rörelser till rytm och melodi. Sammanhang och utförande varierar kraftigt utifrån konstnärliga ambitioner, fokus på motion, tävling, underhållning för publik och dans som social företeelse. Som idrott på gränsen till dans kan cheerleading, dance gymnastics och gruppträning till musik nämnas.

Ur fritidsförvaltningens perspektiv är dans som fysisk fritidsaktivitet utmärkande på det sättet att lärare och pedagoger i stor utsträckning utför ett professionellt, betalt arbete. Det gäller även för exempelvis tennis.

Dans som fritidsaktivitet i Malmö – utbud och tillgänglighet

I Malmö erbjuds olika typer av dans som organiserad fritidsaktivitet av kommersiella aktörer, studieförbund, föreningar och Malmö Kulturskola (kulturförvaltningen). Redogörelsen som följer är knappast heltäckande, men bör ge en skaplig bild av utbudet av dans som fritidsaktivitet i Malmö (Malmö klubbiv undantaget).

En stor del av det kommersiella utbudet av danskurser utgörs av olika typer av gruppdans. Klassificeringarna är i de flesta fall flytande men varianter av street dance, hiphop, dancehall, house, jazzdans, orientalisk dans, afrikansk dans, modern dans, balett och disco förekommer. Därtill erbjuds pardans, som till exempel salsa, lindy hop, bachata och kizomba. Särskild dansundervisning för barn inom olika genrer finns också.

Studieförbunden Medborgarskolan, ABF, Studieförbundet och Studieförbundet Vuxenskolan har ett liknande, men mindre omfattande, utbud av dansundervisning. Förbunden erbjuder även exempelvis foxtrot, vals, tango, flamenco, linedance och ”dans 55 +”. Studieförbundet Sensus har också studiecirkel med ”Heliga danser”.

I Malmö stads föreningsregister återfinns 51 föreningar som uppgett att deras verksamhet helt eller delvis består av dans. Bland dem återfinns bland annat Öresunds Dansförening som vann titeln som årets ideella förening på Föreningsgalan tidigare i år. En del av föreningarna erbjuder danskurser. Föreningen *Aktiv Ungdom* organiserar exempelvis kurser i streetdance och showdance, *Rydbergs Dance Academy* erbjuder bland annat dancehall, hiphop, jazz och balett, *Bow Down Dance Academy* som är en del av *Helamalmö* erbjuder kurser i Dancehall, Dancehall/Afro fusion och Hiphop, *Dansföreningen Svingen* erbjuder kurser i bugg, foxtrot, vals, tango, schottis och polka, och *Arabiska kulturinstitutet* erbjuder en kurs i Dabkedans.

I ApN¹ har det för verksamhetstyperna dans, folkdans och zumba under 2017 rapporterats in 51 728 bidragsgrundande deltagartillfällen². Det kan till exempel jämföras med simidrottens 122 391 deltagartillfällen, tennisens 58 609 deltagartillfällen, scoutingens 29 042 deltagartillfällen, eller friidrottens 40 138 deltagartillfällen under samma period.

Tre föreningar står för de 17 293 inrapporterade deltagartillfällen för folkdans: *Kultur och Sport För. SRBIJA – Malmö*, *Bosanska Krajina* och *Albanska Kvinnoföreningen Kosovarja*. För övrig dans ("dans" och "zumba") står *Rydbergs Dance Academy* och *Aktiv Ungdom* för 63 % av deltagartillfällen (21 554 stycken). Andra föreningar som rapporterade in över tusen deltagartillfällen för dans under 2017 är *SKUD Sitan Vez*, *Föreningen Dammfri Motionsdans* och *PRO Husie*.

Malmö kulturskola erbjuder olika typer av jazzdans, klassisk balett och en mix mellan dans och teater.

I *tabell 1* redogörs för vilka danstyper som olika aktörer i Malmö erbjuder kurser i (till skillnad från till exempel tillfällen för socialdans eller dansgrupper), och om aktören är kommersiell, ett studieförbund eller en förening.

Tabell 1. Aktörstyp, aktörer, dansstil

Aktörstyp	Aktör	Dansstil
Kommersiellt	Rhodins dansstudio	balett, street/hiphop
	Funkykidz / Bliss Dance Academy	dans för barn 2 – 8 år; disco, street eller cheer för barn 8 – 14 år
	ZOUK	zouk
	Urban dance warehouse	hiphop, afro fusion, dancehall, streetdance, locking/popping, house, etc.
	Malmö Dansakademi	afro fusion, hiphop, bachata, klassisk balett, bugg, jazz, cha cha, contemporary modern, poledance, house, kizomba, latin ballroom, funk, lindy hop, etc.
	Star Dance	street, jazz, disco
	Hep Town	lindy hop
	Arnbergs Dansstudio	discobalett, breakdance, jazz, klassisk balett, hiphop/street, dancehall, jallabina, orientalisk dans, afro, pardans/latinmix, etc.
	Dansstudion No1	balett, jazz, stepp, contemporary, dancehall, hiphop, street, house, zumba, etc.

¹ Aktivitetskort på Nätet, det system där bidragsberättigade föreningar kan ansöka om bidrag, aktivitetsrapportera och skicka in förenings- och organisationsrapporter till Malmö stad

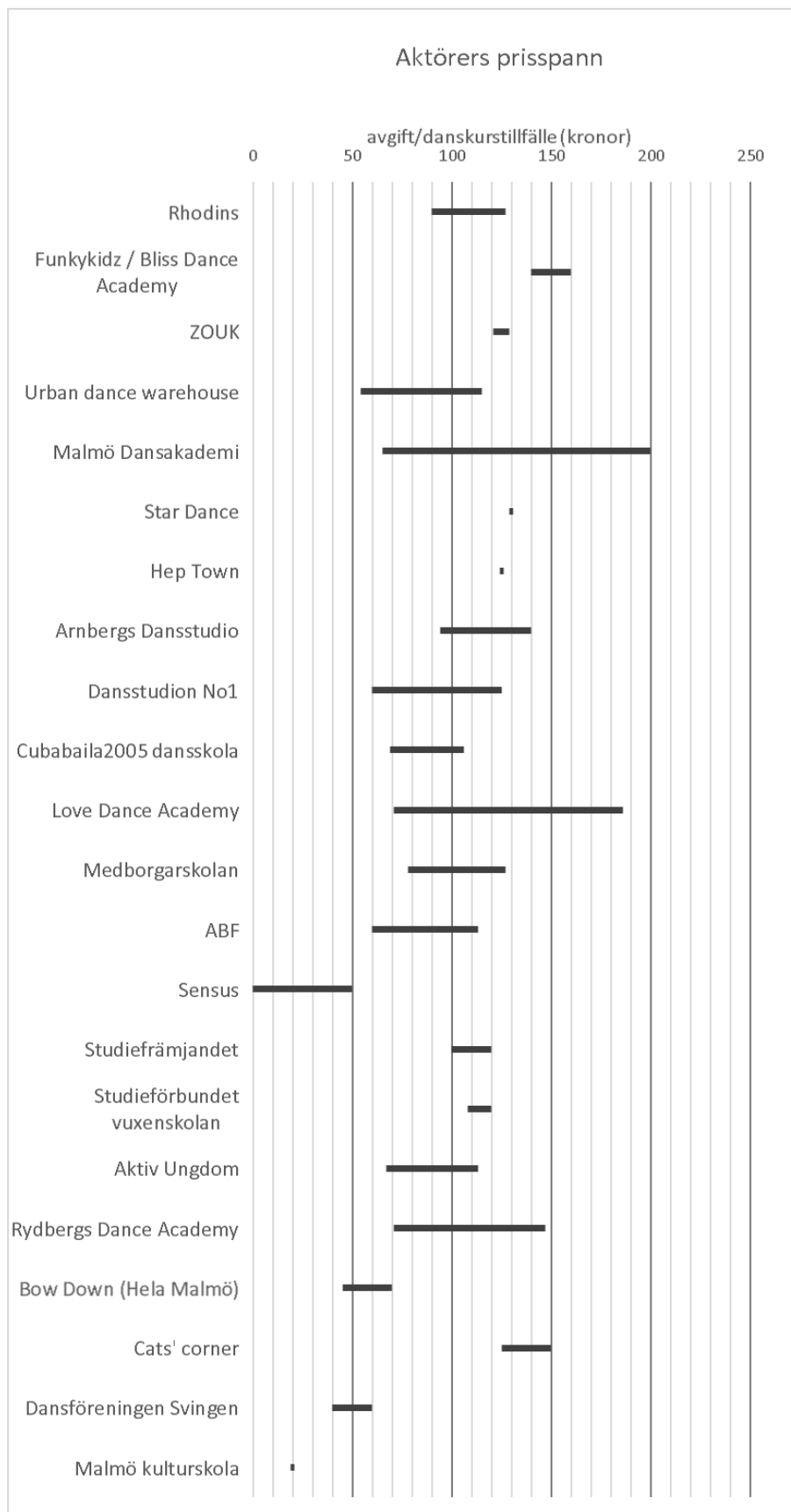
² Med deltagartillfälle menas att en föreningsmedlem som är i åldern 4 – 25 år (för personer med funktionsnedsättning finns inte någon övre åldersgräns) deltar i en godkänd aktivitet. Definitioner av medlem och godkänd aktivitet finns i Föreningsstöd 2017.

	Cubabaila2005 dansskola	kubansk salsa, bachata, rueda de casino, rumba/afro
	Love Dance Academy	bachata, salsa
Studieförbund	Medborgarskolan	tango, balett, afro-orientalisk dans, salsa, showjazz, orientalisk magdans, bachata, ballroom dancing
	ABF	dancehall fusion, streetdance, afrikansk dans/sabar
	Sensus	cirkeldans, heliga danser, cirkel i vajradans
	Studiefrämjandet	modern/nutida dans, foxtrot, vals, tango, flamenco
	Studieförbundet vuxenskolan	linedance, rörelse och dans 55+, orientalisk dans/magdans, zumba
Förening	Aktiv Ungdom	streetdance, showdance, dans fusion, etc.
	Rydbergs Dance Academy	dancehall, hiphop, jazz, contemporary, balett, dance fusion
	Bow Down (Hela Malmö)	dancehall, dancehall/afro fusion, hiphop, etc.
	Cats' corner	stepp, solojazz, trunky doo
	Dansföreningen Svingen	bugg, foxtrot, vals, tango, schottis, polka
Malmö stad	Malmö kulturskola	contemporary jazzdance, dans och teater, jazzgroove, show och jazzdans, klassisk balett

En översikt av prisnivåerna hos de olika aktörerna presenteras i *diagram 1* på nästa sida. Diagrammet visar aktörernas högsta och lägsta pris per kurstillfälle (oavsett hur länge ett tillfälle pågår). Till exempel ligger ABF:s priser per kurstillfälle mellan 60 och 113 kronor, medan Star Dances alla kurser kostar 130 kronor per kurstillfälle. Priserna är inhämtade från arrangörernas hemsidor mellan juni och oktober 2018 (aktörer kan ha ändrat utbud och priser sedan de inhämtades). De lägre lektionspriserna gäller inte sällan för kurser som riktar sig till yngre barn, eller som konsekvens av olika mängdrabatter. Högst ligger Malmö Dansakademis drop-in-pris för undervisning i poledance, då kostar det 200 kronor för att delta vid ett tillfälle. Lägst ligger Sensus ”cirkel i vajradans” och heliga danser som är avgiftsfri.

Grovt beskrivet ligger prisnivåerna på i huvudsak mellan 50 och 150 kronor per lektion. Fritidsförvaltningen kan inte avgöra vilka kurser som är jämförbara med avseende på kvalitet, och har svårt att med precision avgöra vilka kurser som utgörs av samma eller liknande dansstilar. Det går dock inte att utläsa att det kommersiella utbudet av danskurser generellt sett är dyrare än de kurser som erbjuds av studieförbund och föreningar. Kulturskolans kurser har mycket låga avgifter, ungefär 20 kronor per kurstillfälle.

Diagrammet visar ingen information om hur många olika kurser som erbjuds av respektive aktör, eller hur prisspridningen ser ut inom spannen för respektive kursarrangörs lägsta och högsta pris.

Fritidsnämnden och dans

Befintligt stöd

Bidrag

Fritidsförvaltningen beviljar aktivitetsbidrag per deltagartillfälle vid godkända sammankomster och för bidragsberättigade deltagare (deltagare i åldrarna 4 – 25 år och personer med funktionsnedsättning). Under 2017 låg bidragsnivån på 4,60 kronor per deltagartillfälle. Den totala bidragsnivån för antalet deltagartillfällen för bidragsberättigade deltagare vid godkända sammankomster inom verksamhetstyperna dans, folkdans och zumba under 2017 var ungefär 238 tkr.

Fritidsförvaltningen beviljar också lokalkostnadsbidrag, men det är svårt att göra en sammanställning av hur stor del av lokalkostnadsbidraget som går till dansaktiviteter.

Lokaler

Olika typer av dans har olika behov när det kommer till lokaler. Det kan röra sig om särskilda typer av golv, speglar och ljudanläggningar.

Fritidsförvaltningen driver och tillgängliggör tio hallar med speglar som kan bokas av olika aktörer. Bokningsgraderna (bokad tid i förhållande till tillgänglig tid) för dessa hallar för tider måndag till fredag efter klockan 17.00 för perioden 160808 - 170604 återfinns i tabellen nedan. Bokningsgrader för säsongen 2017/2018 finns ännu inte framtagna, och siffrorna är inte helt aktuella. Till exempel är beläggningen i Taekwondolokalen på Stadionområdet högre nu än säsongen 2016/2017. Rönnens Sporthall bokas i huvudsak till gymnastik och cheerleading. Sporthallarna med speglar är, i likhet med övriga sporthallar, välbelagda. Beläggningen i övriga hallar är inte särskilt hög.

Tabell 2. Bokningsgrader för bokningsbara hallar med speglar.

Hall	Halltyp	Bokningsgrad mån-fre 17.00-21.00/22.00 160808 - 170604
Dammfri SPH / Balettsal	Övrigt	42 %
Dammfri SPH / Gymnastiksal	Liten gymnastiksal	60 %
Glasbrukshallen / Danssal	Övrigt	18 %
Husiegårds Idrottshus / Gymnastiksal	Liten gymnastiksal	64 %
Malmö Isstadion / Taekwondolokalen	Övrigt	40 %
Pilbäckshallen / Sporthall	Sporthall	86 %
Rosengårdsskolan / Gymnastiksal 1	Liten gymnastiksal	32 %
Rönnens SPH / Sporthall	Sporthall	92 %
Sofielundsskolan / Gymnastiksal 1	Liten gymnastiksal	57 %
Sundsbrohallen /Lilla hallen	Övrigt	65 %

Fritidsförvaltningen har inte inventerat i vilka hallar det finns ljudutrustning, och tillgängliggörandet av eventuell befintlig ljudutrustning för föreningslivet är inte samordnat med grundskoleförvaltningen.

Ett två månaders utdrag från fritidsförvaltningens bokningssystem mellan 1 mars 2018 och 30 april 2018 visar att de som bokats och angivits ”Dans” som aktivitetstyp har varit i följande två hallar med speglar: balettsalen på Dammfri Sporthall och Glasbrukshallens danssal. Dessutom har de varit i följande hallar utan speglar: gymnastikhall 2 på Värner Rydénskolan, Kungshögsskolans gymnastiksal och gymnastiksalen på Lindängens Sporthall. Under den aktuella perioden förekommer en privat aktör: Sweden Sport Academy AB, som står bakom dansskolan ”Star Dance”. De två aktuella månaderna utgör för det första bara ett stickprov, och för det andra förekommer dans som kategoriserats som andra aktivitetstyper, såsom till exempel ”fysisk aktivitet” eller ”fysisk träning”.

Fritidsförvaltningen upplåter också lokaler på Föreningarnas hus till subventionerat pris, bland annat till föreningar som bedriver dansverksamhet.

Särskilda satsningar

Fritidsförvaltningen har i samverkan med gatukontoret under ett års tid arbetat i två omgångar med att utbilda danscirkelledare. Gatukontoret har finansierat de professionella danslärare som hållit i utbildningen. Kurserna har riktat sig till tjejer i åldrarna 16 – 25 år som utbildas i street dance. Ambitionen är att bygga upp ett ledarskap för att bredda dansintresset och tillgängliggöra en enklare form av dansundervisning, med lägre avgifter, för huvudmålgruppen tjejer i åldrarna 6 – 12 år. Verksamheten kommer inte kunna konkurrera med de kommersiella dansskolorna kvalitetsmässigt med avseende på koreografi, variation och tillgång till professionella danslärare.

Planen är att under de kommande två åren fortsätta utbilda fler nya ledare, och att ordna lokaler där verksamheten kan äga rum. Tjejer i förening och ABF väntas strukturera arbetet med att ordna dansverksamheten, gatukontoret står för föreningens samordningskostnader samt utbildningskostnaden för nya ledare, och fritidsförvaltningen står för lokalerna.

På Föreningarnas hus finns i två danslokaler som i dagsläget står tomma, som kan göras om till en bredare mötesplats för olika typer av dans då den planerade verksamheten med Tjejer i förening och ABF inte kan täcka upp samtliga tider. I lokalerna skulle också dansföreningar, ABF:s övriga dansverksamhet och eventuellt kommersiella dansskolor, kunna bedriva sin verksamhet, med längre eller kortare hyrtider. Till Föreningarnas hus kan även ett mindre dansrum på kvinnocentrum i Rosengård och en danslokal på Flamman Ungdomarnas hus i Kroksbäck knytas som satelliter. Dansverksamhet skulle på det sättet kunna skapa förflyttning mellan olika områden i Malmö. Förhoppningen är att samverkan kring, och utveckling av, projektet ska kunna ske inte bara med gatukontoret, utan också med kulturförvaltningen.